

28. Kotitalouslautakunta

Kuluneen vuoden aikana jatkui kotitalouslautakunnan toiminta samojen suuntaviivojen mukaan kuin aikaisemminkin.

Lautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat kansanedustaja E. Nurminen puheenjohtajana, tarkastaja T. Alanko varapuheenjohtajana, talousopettajat A. Häggman ja M. Schauman, rouvat I. Hietanen, T. Laaksonen, S. Lehtivuori, H. Liuhtu ja rehtori K. Sihvonen jäseninä. Vuoden aikana pidettiin 13 kokousta. Kaupunginhallitusta edusti rouva L. Lehto. Sihteerinä toimi opettaja I. Grotenfelt. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 364, saapuneiden 343, laskuja hyväksyttiin 578.

Lautakunnan toimihenkilöt. Opettajista toimivat käsityöopettaja I. Grotenfelt, käsityöneuvoja L. Lehtonen ja talousopettaja L. Virki kotitalouskerhossa Mäkelänkadun 45:ssä, jossa lautakunnan kanslia sijaitsee, talousopettaja M. Koivisto, käsityöopettaja L. Salonen ja kodinhoidonopettaja A. Ojala Helsinginkadun 26:ssa, käsityöneuvoja A. Kautonen ja talousopettaja K. Vöry Fredrikinkadun 16:ssa sijaitsevilla opetushuoneistoissa. Käpylässä ja liitosalueella toimivat talousopettajat D. Schönholtz, joka hoiti kaiken ruotsinkielisen opetuksen ja K. v. Schantz, kotitalousneuvojat A. Kaukiainen ja M. Möttönen, käsityöopettajat A. Tupamäki ja M. Yrjölä sekä käsityöneuvoja H. Huolman. Apuopettajina olivat rouvat R. Hangasjärvi ja F. Kavonius. Talousopettajien M. Koiviston ja L. Virkin saatua anomuksesta virkavapautta syyskuun 1 p:stä 1951 elokuun 31 p:ään 1952 olivat viransijaisina talousopettajat T. Lehmuskallio ja M. Virkkala. Vakinaisina siivoojina toimivat rouvat S. Järvelä ja M. Rinne sekä neidit H. Suominen ja K. Ulmanen.

Toiminta. Lautakunnan toiminta tapahtui seuraavissa paikoissa: kotitalouskerholassa Mäkelänkadun 45:ssä, opetuskeittiöissä Helsinginkadun 26:ssa sekä Fredrikinkadun 16:ssa. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan suostumuksella sai lautakunta käyttää käsityösalia Helsinginkadun 26:ssa ja tarpeen vaatiessa opiston juhlasalia. Lisäksi järjestettiin Käpylän kansakoulussa ruoanlaitonopetusta, alakoulun uudessa rakennuksessa käsityöopetusta ja kerhotoimintaa. Liitosalueella on erilaista opetusta ja neuvontaa annettu Lauttasaaressa, Malmilla, Puistolassa, Tapanilassa ja Vartiokylässä. Opetushuoneistoina olivat kansakoulut ja äitiys- ja lastenneuvolat. Lautakunnan ruotsinkieliset ruoanlaittokurssit ja havaintoesitykset pidettiin opetuskeittiössä Fredrikinkadun 16:ssa, Käpylän, Lauttasaaren, Malmin ja Munkkiniemen kansakouluissa.

Erittäin tärkeiksi muodostuivat tällä kertaa Kotkassa pidetyt Kotkan kaupungin kotitalouslautakunnan järjestämät luento- ja neuvottelupäivät elokuun 4 ja 5 p:nä, joille osallistui lautakunnan puheenjohtaja ja useimmat sen opettajista. Matkaa varten myönsi kaupunginhallitus 20 220 mk:n suuruisen määrärahan. Neuvottelupäivien osanottajien mielestä yhteistyö maan kaikkien kotitalouslautakuntien kanssa on aivan ensiarvoisen tärkeätä ja tämä kysymys olikin päivien keskeisin. Erikoiselle toimikunnalle annettiin tehtäväksi laatia ehdotus koko maata käsittävän kotitalouslautakuntien yhteisen elimen perustamisesta.

Kaupunginhallituksen oikeutettua syyskuun 7 p:nä 1950 kotitalouslautakunnan varaamaan Käpylästä Kisakylästä Koskelantien varrella tilan uutta opetus-huoneistoa varten, ovat sen suunnittelu- ja sisustamistyöt olleet koko vuoden vireillä. Silmälläpitäen tätä tehtävää sekä tarkoituksella tutustua kunnalliseen kotitaloustoimintaan Tukholmassa, myönsi kaupunginhallitus marraskuun 22 p:nä lautakunnan esityksestä matka-avustusta opintomatkaa varten yhdelle lautakunnan opettajalle.

Kaupunginhallituksen suostumuksella ovat Väestöliiton Vallilan naisten kerho ja Sotaleskien huolto Helsingin alaosasto pitäneet kerhoiltojaan kotitalouskerholassa, jossa Helsingin leikkukuopisto kevatlukukaudella sai kolmena, neljänä päivänä viikossa käyttää käsityösalia. Opetuskeittiö Helsinginkadun 26:ssa oli samoin keväällä kahtena päivänä viikossa vuokrattuna Kallion yhteiskoululle. Useat siirtolapuutarhayhdistykset pitivät kokouksiaan lautakunnan huoneistoissa ja kerhohuone Mäkelänkadun 45:ssä oli koko vuoden Nuorisotoimiston kerhokeskuksen hallussa. Syyslukukauden alusta luovutettiin suomenkielisille kansakouluille Mäkelänkadun 45:ssä opetuskeittiö 32 t:ksi, käsityösali 30 t:ksi ja keittiö Helsinginkadun 26:ssa 33 t:ksi viikossa.

| <u>Kurssitoiminta:</u> | Mäkelänk. | | Helsingink. | | Fredrikink. | | Muut toim. | | Yhteensä | |
|----------------------------------|-----------|------------|-------------|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|----------|-------------|
| <u>Ruoanlaittonopetus</u> | Kurss. | Opp. | Kurss. | Opp. | Kurss. | Opp. | Kurss. | Opp. | Kurss. | Opp. |
| Tav. ruoanlaitto- | | | | | | | | | | |
| kurseja | 6 | 60 | 8 | 112 | 11 | 121 | 32 | 219 | 57 | 512 |
| Jatkokurseja | 2 | 18 | 4 | 44 | 6 | 66 | - | - | 12 | 128 |
| Säilöpanokurseja | - | - | 1 | 4 | 2 | 15 | 5 | 31 | 8 | 50 |
| Jouluruokakurseja | - | - | 1 | 19 | 3 | 27 | 1 | 9 | 5 | 55 |
| Koululaiskurseja | 1 | 14 | 1 | 13 | 1 | 12 | 1 | 6 | 4 | 45 |
| Leipomakurseja | 7 | 46 | 5 | 40 | - | - | - | - | 12 | 86 |
| Luentokurseja | - | - | - | - | 1 | 123 | 4 | 55 | 5 | 178 |
| Havaintoesityksiä, neuvontaa | 29 | 232 | 16 | 240 | 22 | 344 | 55 | 650 | 122 | 1466 |
| Havaintoesityksiä neuvoloissa | - | - | - | - | - | - | 91 | 1540 | 91 | 1540 |
| <u>Kodin hoidonopetus</u> | | | | | | | | | | |
| Pesukurseja | - | - | 33 | 134 | - | - | - | - | 33 | 134 |
| Havaintoesityksiä | - | - | 5 | 39 | - | - | - | - | 5 | 39 |
| <u>Käsityönopetus</u> | | | | | | | | | | |
| Käsityöneuvontakurss. | 8 | 278 | 10 | 309 | 8 | 194 | 26 | 543 | 52 | 1324 |
| Hattukurseja | - | - | 1 | 11 | 5 | 56 | - | - | 6 | 67 |
| Peitekurseja | 3 | 12 | - | - | 1 | 11 | 4 | 32 | 8 | 55 |
| Erikoiskurseja | 1 | 21 | 6 | 83 | - | - | 4 | 81 | 11 | 185 |
| <u>Kerhotoiminta</u> | | | | | | | | | | |
| Kerhoja, juhlia, retkeilyjä | 29 | 68 | 27 | 106 | - | - | 27 | 60 | 83 | 234 |
| Koti-iltoja | 2 | 250 | 2 | 220 | 2 | 95 | 2 | 300 | 8 | 865 |
| Yhteensä | | 999 | | 1374 | | 1064 | | 3526 | | 6963 |

Menot. Lautakunnan menot olivat yhteensä 9 843 134 mk, jakautuen seuraaviin eriin:

| Menoerä | mk | Menoerä | mk |
|------------------------|-----------|--------------------------|------------------|
| Palkkiot | 109 000 | Siivoaminen | 367 210 |
| Sääntöpalkkaiset virat | 6 145 810 | Kaluston hankinta | 193 306 |
| Tilapäistä työvoimaa | 1 247 905 | Kaluston kunnossapito .. | 40 094 |
| Vuokra | 389 120 | Painatus ja sidonta | 10 835 |
| Lämpö | 209 303 | Tarverahat | 245 959 |
| Valaistus | 49 671 | Tarveaineet | 834 921 |
| | | Yhteensä | 9 843 134 |

Tuloja kertyi yhteensä kurseista 686 537 mk.